



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 249/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosti JUDr. R. K., B., zastúpeného advokátom JUDr. B. F., B., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 666/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 12 Er 592/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 6 Er 594/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 6 Er 689/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 7 Er 322/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 6 Er 667/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 12 Er 670/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 7 Er 359/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012 a sp. zn. 12 Er 664/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti JUDr. R. K. vedené pod sp. zn. Rvp 14612/2012 až sp. zn. Rvp 14620/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 14612/2012.

2. Sťažnosti JUDr. R. K. o d m i e t a ako podané zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 7. decembra 2012 doručené sťažnosti JUDr. R. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorými namieta porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 666/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 12 Er 592/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 6 Er 594/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 6 Er 689/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 7 Er 322/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 6 Er 667/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 12 Er 670/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012, sp. zn. 7 Er 359/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012 a sp. zn. 12 Er 664/2012 a jeho uznesením z 2. októbra 2012 (ďalej len „uznesenia“).

2. Z obsahu sťažností a ich príloh vyplynulo, že sťažovateľ je súdnym exekútorom, ktorý vykonáva exekučnú činnosť na základe zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov od 6. júna 2007. V označených exekučných konaniach sťažovateľ vykonával exekúcie pre obchodnú spoločnosť P., s. r. o., B. (ďalej aj „oprávnená“), s ktorou bol v pracovnom pomere do 5. júna 2007, na vymoženie finančných pohľadávok oprávnenej zo zmlúv o pôžičkách poskytnutých fyzickým osobám.

3. Sťažovateľ vo svojich sťažnostiach napáda uvedené uznesenia okresného súdu, ktorými okresný súd ex offio rozhodol o jeho vylúčení z vykonávania exekúcií, a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k ich vydaniu. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd porušil jeho základné práva, a to konkrétne:

«A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);

C. právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;

F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru.»

Sťažovateľ ďalej v sťažnostiach uvádza argumentáciu namietaného porušenia svojich práv. Tvrdí, že „všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III. ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti sťažovateľa vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovala námietka zaujatosti alebo akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe sťažovateľa v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010;

rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti vykonávať teraz i v budúcnosti exekúciu vedenú pre vymoženie pohľadávky obchodnej spoločnosti P., s. r. o.

voči povinnému, ktorá bola prisúdená rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S. r., a. s. “.

4. Sťažovateľ v sťažnostiach zastáva názor, že je osobou aktívne legitimovanou na podanie individuálnej sťažnosti, aj keď nie je účastníkom namietaných exekučných konaní. V tejto súvislosti uviedol: „V tomto prípade je súdny exekútor subjektom so základnými právami a slobodami, ktorý má záujem na výsledku súdneho rozhodovania, pretože takéto rozhodovanie ovplyvní jeho právne postavenie v exekučnom konaní. Exekučný súd musí pri svojom rozhodovaní, ktorého objektom sú práva a povinnosti strán exekučného konania, dodržiavať základné práva a slobody súdneho exekútora a preto súdny exekútor má aktívnu legitimáciu na podanie individuálnej sťažnosti proti rozhodnutiu exekučného súdu, ktorým ho súd vylúčil z vykonávanie exekúcie.

... pri ochrane porušených základných práv sťažovateľa nie je rozhodujúce to, či sťažovateľ bol účastníkom súdneho konania, ktoré bolo pre neho ukončené vynesením poškodzujúceho rozhodnutia, ale rozhodujúceho pre status sťažovateľa ako poškodenej osoby je to, že vynesným rozhodnutím boli porušené jeho základné práva...“

5. Sťažovateľ ďalej uvádza: „Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k tomu, že sťažovateľ je ako súdny exekútor zaujatý voči oprávnenému - obchodnej spoločnosti P., s. r. o... Sťažovateľ ako strana konania nebol oboznámený s tým, že všeobecný súd vedie konanie, v ktorom rozhoduje o jeho právach a právnom postavení (a to v súvislosti s jeho zaujatosťou), nebol oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení... Rozhodnutím všeobecného súdu došlo k enormnému zníženiu majetkovej hodnoty sťažovateľa do tej miery, že viac nemožno hovoriť o hodnote v pravom slova zmysle... mohol legitímne očakávať, že uskutočnením činností v rámci výkonu exekúcie dôjde k zhmotneniu odmeny za výkon exekúcie... Napadnuté rozhodnutie tohto súdu v praxi objektívne vyvolalo také účinky, že sťažovateľ bol zbavený vlastníctva značnej majetkovej hodnoty a taktiež došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že ak bude postupovať podľa záväzných právnych noriem a usmernení exekučného súdu, realizácia úkonov pri výkone exekučnej činnosti bude generovať jeho finančnú odmenu...“

Sťažovateľ, aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve vykonať exekúciu a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, stranou konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takého odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením súdneho exekútora), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.“

6. Sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby sťažnostiam vyhovel a nálezom vyslovil porušenie ním označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu postupom okresného súdu v označených konaniach a jeho napadnutými uzneseniami, napadnuté uznesenia okresného súdu zrušil, veci vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

II.

7. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

8. V zmysle § 112 ods. 2 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

9. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

10. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 14612/2012 až sp. zn. Rvp 14620/2012 a z neho vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť, ako aj na totožnosť v osobe sťažovateľa a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení týchto sťažností na spoločné konanie, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

III.

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

14. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

15. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

16. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

19. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

20. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

IV.

21. Podstatou sťažností je tvrdenie sťažovateľa (súdneho exekútora), že napadnutými uzneseniami okresného súdu, ktorými rozhodol o jeho vylúčení z výkonu exekúcií z dôvodu pochybností o jeho nezaujatosti vo vzťahu k oprávnenej (spoločnosti P., s. r. o.), bol porušený čl. 12 ods. 2 ústavy a jeho základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 14 dohovoru.

22. Ústavný súd sa najskôr zaoberal otázkou, či sú naplnené predpoklady meritórneho prerokovania sťažností (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

23. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažností zistil, že sťažovateľ aj napriek skutočnosti, že mu musí byť známy názor ústavného súdu na danú problematiku, podáva aj naďalej sťažnosti vo veciach, ktoré sú skutkovo a právne takmer identické s tými, ktoré už ústavný súd riešil, preto ústavný súd prihliadajúc na zásady procesnej hospodárnosti a s poukazom na možnosť vyplývajúcu z § 25 ods. 2 poslednej vety zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosti sťažovateľa po predchádzajúcom upozornení (napr. II. ÚS 111/2013) bez odôvodnenia.

24. V podrobnostiach však odkazuje na rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 478/2011, sp. zn. III. ÚS 151/2012, sp. zn. III. ÚS 211/2012, sp. zn. III. ÚS 363/2012, sp. zn. III. ÚS 494/2012, sp. zn. III. ÚS 4/2013, sp. zn. III. ÚS 73/2013, sp. zn. II. ÚS 87/2013, sp. zn. I. ÚS 83/2013 a sp. zn. II. ÚS 111/2013.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2013